

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt V. Quòd tantis per dum hîc viuimus, variis dæmonum artibus
oppugnemur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

rante, viso lucro inardescis, & vitiosæ escæ caperisla-
queo. Frustra itaque dicitur à nonnullis: Quomodo
possimus vincere diabolum, quem non videntur? Ibi
enim vincuntur inimicæ nobis inuisibiles potestates,
vbi vincuntur inuisibiles cupiditates: nec prævalere
possimus aduersariis nostris, nisi præualeamus & no-
bis. Non enim seducit ille aut trahit aliqué, nisi quem
inuenerit ex aliqua parte iam simile sibi. Inuenit enim
eum aliquid cupientem, & cupiditas aperit ianuam
suggestioni diaboli. Inuenit aliquid timentem, monet
ut fugiat, quod illum timere perspexerit: monet ut adi-
piscatur, quod eum cupere inuenerit. hoc modo per
duas ianuas, alteram cupiditatis, timoris alteram, ho-
stis, ni caueatur, irrumpt. sed claudæ illæ sunt, om-
niq[ue] vigilancia faciendum quod beatus Apostolus
admonuit: Ne detis locum diabolo. Quibus verbis
ostendere voluit, quod quamvis intrèt humanum cor
possideatque diabolus, illi tamen priùs homo locum
dederit, ut posset intrare. Ex quibus intelligitur, quan-
ta sit Christiano cura nitendum, ut sui cordis ianua
obfirmet, ne callidissimus serpens aliquo sibi aditu pa-
refacto, sensim irrepat, atque in pristinam possesso-
nem dominationemque reuocetur.

Ephes. 4.

CAPUT V.

*Quod tantisper dum hic viuimus, variis dæmonum
artibus oppugnemur.*

Lib 6. contra
Dæmon. cap. 9.

NE Q V E enim in hac mortali vita eosque à pe-
cato & diabolo liberamur, ut iam in posterum il-
lis hostibus careamus; sed tantummodo ut liberi effe-
cti, deinceps vincere pugnando possimus. Nam quia
peccati merito, inquit Augustinus, humana natura
subditæ est hosti; priùs homo ut aduersus eum pugna-
re possit, ab eius eruitur potestate: deinde, si vita est
in hac carne prolixior, certans adiuuat, ut supereti
postremò

postremo, vicitor beatificatur, ut regnet. hic ergo dum
viuitur, tanta libertas est, ut adiuat seruitutem, non
remoueat pro sua libertate pugnandi necessitatem. Non
enim (ait D. Prosper) ad hoc datur continetia, ut con-
cupiscentijs non repugnet: nec ideo cuiquam tribuitur
sapientia & intellectus, ut non die ac nocte in Domi-
ni lege meditetur. quid autem agit donum dilectio-
nis, si benevolentiae solicitude non vigilat? quis fru-
ctus est patientiae, si non habet fortitudo quod toleret?
aut quomodo in Christo piè viuere ostenditur, qui
nulla persecutio pulsatur? vel pax quæ est à Deo &
cum Deo, nunquid bene quieta est, si non discordat à
mundo? aut amor Dei poterit sine diaboli inimicijs
obtineri? Neminem prossus Dei gratia intentabilem
facit: neque ob hoc cælestium armorum præsidio à
dextris & sinistris instruitur Christiana militia, ut nul-
lo cum hoste configat; cùm laudabilius sit arque feli-
cior, pugnantem non potuisse vinci, quam desidem
non potuisse tentari. Sic ille. Itaque hostis nostri cir-
cumspiciendæ semper nobis sunt inimiciæ: qui si
aperte non lævit, insidijs aggreditur: ex quo & leo est
appellatus, & draco, & tigris interdum. Nam leo qui-
dem aperte lævit: draco occultè insidiatur: tigris ve-
rò dictus est, propter multiformis astutiae varietatem,
omnem enim hanc vim & potestatem diabolus exer-
cit. nam cùm eius impulsu Martyres necabantur, leo
erat aperto marte læuiens: cùm verò vel per hereticos
vel seductores alios insidiatur; & tigris est, & draco
subrepens. Huius ergo draconis astus cùm beatus
Apostolus intueretur, atque inde suis periculum im-
pendere prospiceret; Timeo, inquit, ne sicut serpens se-
duxit Euam astutia sua, ita corrumpatur sensus vestri,
& excidant à simplicitate quæ est in Christo. Quod si
primum hominem draco ille adortus vicit, & è Para-
diso eiecit; quis se ab illius insidiis & oppugnatione

*Lib. 2. de vo-
cat. gent. c. 3 §. 4*

*Gregor. lib. 5.
Moralium, 10.
cap. 4. l. b.*

2. Cor. 11.

V. S fore

314 D'E CHRISTIANA LIBERTATE
fore putet immunem? Quis autem varias illius artes
enumeret? Non enim definit hostis antiquus transfigurās se in angelum lucis, deceptionū laqueos vbiique
prætendere, &c., vt quoquo modo fidem credentium
corrumpat, instare. Nouit cui adhibeat astus cupiditatis, cui gulæ illecebras ingerat, cui admoveat incita-
mēta luxuriæ, cui infundat virus inuidiæ. Nouit quem
mœrore conturbet, quem gaudio fallat, quem metu
opprimat, quem admiratione seducat. Omnia dis-
cutit cōsuetudinem, ventilat curas, scrutatur affectus;
& ibi causas quærerit nocendi (inquit beatissimus Leo)
vbi quæque viderit studiosius occupari. Idecirco illum
à Propheta vocatum reperimus serpētem vectem, seu
teretem & lubricum, & serpentem tortuosum: quod
mille per Mæandros sese voluens, cuncta exploreat;
quæque parum munita viderit, ea in primis oppugnet
loca: vt cùm illac irruperit, munitiora facilius capiat;
& animæ cordisque ad arcem negotio minore perue-
niat. Sæpeque euenit (quemadmodū ait sanctus Gre-
gorius) vt qui cognitus, resistentis virtute repulsus est,
latens obtineat, quod certando non potuit. Quo sit vi-
fidelis dum in uno vincit, superetur in altero: & dum
vnum attenditur, alterum non caueatur. Pernicacissi-
mus enim hostis, ait Tertullianus, nunquam malitia
sua otium facit, atque tunc maximè lævit, cùm homi-
nem plenè sentit liberatum; tunc plurimum accendi-
tur, cùm extinguitur. Doleat enim & ingemiscat ne-
cessè est, venia peccatorum permitta, tot esse titulos
damnationis erasos. Proinde serpentis huius & vigi-
lantissimi hostis quoniam insidiosos insultus varios
ac frequentes Propheta patiebatur; exclamare coactus
est ad auxiliatorem Deum: Vsquequo Domine obli-
uisceris me in finem, vsquequo auertis faciem tuam à
me? quia diu ponam consilia in anima mea, dolorem
in corde meo per diem? Vsquequo exaltabitur ini-
ma

Serm. 7. de
Natiuitate
Domini.
Isaie 27.

Epiſtola 56.

Zibro de pa-
nitentia.

Pſalm. XL.

cus mens super me? Verissimeque D. Ambrosius, no-
stram in hac vita iustitiam in quadam militia belloq.
constituit, & aduersus armulas aëreas potestates, & ad-
uersus nostras cupiditates: per quas illi quoque exte-
riores inimici nos deicere vel penetrare moluntur; ut
& quasi ciuili bello interiorum vitiorum laboremus,
& propter hostiles impetus spiritualium nequitiarum,
haud mediocriter periclitemur.

*Apud Aug.
lib. 2. cont Iu-
lianum, cap. 3.
& 9.*

C A P V T . V I . meliori studio haec sed
Eiam in hominum aduersantium conatibus, dæmonum im-
petus & astus esse formidandos, nec tamen omnia que pa-
rentur ab hominibus mala, dæmonum impulsu necessa-
rii fieri. si mentis rei cognitio illi servet, et
Nam etsi mundus sua quoque aduersus sanctos
bella commoueat, id est, hominum impiorum
atque in omni genere sceleratorum yniuersitas; tamen
Apostolus dicit non esse nobis colluctationem aduer-
sus carnem & sanguinem, sed aduersus principes &
potestates, aduersus mundi Rectores tenebrarum ha-
rum; contra spiritualia nequitiae in cælestibus, nimi-
tum, ut cum nobis aduersari homines iustitiae causa-
cepimus, bellum totius primarios duces atque incento-
res dæmones cogitemus. Non enim est, inquit, nobis
colluctatio aduersus carnem & sanguinem, id est, ad-
uersus homines: Non aduersus eos quos videris, sed
aduersus eos quos non videris, contra quos est invisibiliter dimicandum. Hi enim & occultis instigationi-
bus perditorum cupiditates inflammant, & consilia in-
spiran omnia his regentibus atque operantibus, de-
cipiunt ac perverti hereticus, sequitur tyrannus, conuictiatur
improbus, detrahit inuidia facibus agitatus. his insti-
gantibus atque impellentibus, iniquitas cum iustitia
non habet pacem, temperantiam odit ebrietas, falsita-
ti nulla est cum veritate concordia, non amat superbia
mansuetudinem, non petulantia verecundiam, non
aua-